

طلیعه
کتاب شناسی و مرجع شناسی گام نخست و ضروری یک پژوهش استوار است. بی گمان می توان گفت که پژوهش، بدون سرچشمه های بسیار فرایندی درست و کارآمد نخواهد داشت و پژوهش های قرآنی نیز بدون تردید از این قاعده کلی جدا نیست.

از آغازین روزهای نزول قرآن، تلاش درباره تبیین و تفسیر آیات آغاز شد و همت آشنایان با معارف آن برای گسترش آموزه های والایش بدان معطوف گشت، از جمله بازگردانی آن به زبان های مختلف بر اساس ابزار انتقال مفاهیم برای باورمندان به قرآن که زبانی جز عربی داشتند. روشن است که این تلاش ها همسو با نیازهای مسلمانان شکل گرفت و گسترش یافت. بدین سان باید گفت ترجمه قرآن به زبان فارسی در آغازین سده ها کم رونق و اندک بود.

به باور برخی نخستین برگردان وحی الهی به اذن پیامبر خاتم (ص) و توسط سلمان فارسی (رض) به زبان فارسی شکل یافته است و در پی آن ترجمه های دیگر سور و اجزاء قرآن نگاشته شده که بخش قابل توجه این ترجمه ها مفقود گشته یا به صورت خطی در کنج گنجینه ها باقی مانده است که یاد و نام آنها را در فهراس و کتب کتابشناسی می توان یافت.

این تلاش در سده اخیر گسترش شایان توجهی یافت بویژه در سال های واپسین که همزمان و همسوی با این تلاش ها، بررسی، نقد، ارزیابی و تحلیل ترجمه ها نیز مورد توجه عالمان قرار گرفت. اکنون این جست و جو داعیه گزارش چگونگی آنچه را یاد شد دارد.

در تحریر و تدوین این و جیزه کوشش شده است که آثاری معرفی شوند که اولاً: اساس مباحث ترجمه، چند و چون آن، کاستی ها و نیازمندی ها، جواز و حرمت و دیگر مباحث مرتبط

به آن را به بحث نهاده باشند. ثانیاً: مجموعه آثار و مقالاتی که به نقد و بررسی ترجمه های فارسی پرداخته اند نیز مجال شناسایی و شناساندن یافته اند.

بهر حال، این مجموعه در چهار بخش سامان یافته است:

الف: کتاب های فارسی

ب: کتاب های عربی

پ: مقالات فارسی

ت: مقالات عربی

گفتنی است راقم سطور تمام آثار یاد شده در این مقاله را مستقیم ندیده است و برخی از مقالات با عناوین مختلف در نشریات دیگر هم نشر یافته است که امکان تکرار اثر را فراهم آورده است. و نیز معرفی این آثار به اندازه منابع در دسترس بوده و تکمیل و تکمیل این مجموعه به عنایت خاصه کتابشناسان و دانشی مردان این حوزه میسر خواهد بود.

فراجمین سخن این که در اثنای جست و جوی آثار این مقاله، با تتبع عالمانه آقای دکتر هادی حجت برخوردار کردم و از آن حظ وافر بردم. توفیق الهی را برای تمام جست و جوگران آموزه ها و معارف والای الهی می طلبم.

الف: کتاب های فارسی

۱. «اختلاف ترجمه های قرآن کریم»، عظیم عظیم پور، تهران، ماهرننگ، چاپ اول، ۱۳۸۳ ش، ۲۲۴ ص.
۲. «ارزش ترجمه های قرآن از جهت زبان»، بی نام: کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۱، ص ۲۶۷.
۳. «آشنایی با آموزش ترجمه قرآن»، ۱-۲، عبدالحسین برهانیان، تهران، مرکز تحقیقات اسلامی نمایندگی ولی فقیه در سپاه، چاپ دوم، ۱۳۷۸ ش.
۵. «اصول و مبانی ترجمه قرآن همراه با نقد و بررسی ترجمه حزب اول قرآن کریم از پنج ترجمه»، علی نجار، رشت، کتاب مبین، چاپ اول، ۱۳۸۱ ش، ۲۰۸ ص و نیز: قم، دانشگاه قم، ۱۳۷۸ ش.
۶. «آموزش ترجمه قرآن - در چهل جلسه»، سید نصیر سید کماری، تهران، فردوس، ۱۳۸۰ ش، ۱۹۲ ص.
۷. «آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن»، ۱-۶، مسعود وکیل، تهران، مهد قرآن کریم، چاپ دوم، ۱۳۷۹ ش.
۸. «آموزش غیرحضوری ترجمه و مفاهیم قرآن کریم»، ۱-۱۳، سید هادی محدث و دیگران، تهران بنیاد قرآن و عترت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۸۲ ش.
۹. «اهتمام ایرانیان به قرآن، کتابشناسی توصیفی ترجمه و چاپ قرآن»، سید یاسر ایازی، رشت، کتاب مبین، چاپ اول، ۴۳۲ ص.

۶۷۵۲ ۳۰۵

۱۰. «آیا قرآن ترجمه می‌شود؟»، دکتر میلانلی اسماعیل حقی، استانبول، چاپخانه حقوق و چاپخانه هلال، چاپ دوم، ۱۳۲۲ هـ.
۱۱. «آیا قرآن ترجمه ناپذیر است؟»، محمد باقر محقق، رشت، ۱۲۹۸ ش.
۱۲. «بررسی ترجمه‌های قرآن کریم»، سهراب مروی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۰ ش.
۱۳. «تاریخ سیر ترجمه قرآن در اروپا و آسیا»، ترجمه و اقتباس و نگارش: جواد سلامی زاده، تهران، مؤلف، ۱۳۲۲ ش.
۱۴. «تاریخ و میانی ترجمه قرآن»، عبدالکریم بی‌آزار شیرازی، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۷۲ ش.
۱۵. «ترجمه آوایی، تفسیر پیوسته و تأویل قرآن به قرآن ناطق»، ۱-۳، عبدالکریم بی‌آزار شیرازی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۷۷ ش.
۱۶. «ترجمه‌های ممتاز قرآن در نراز وی نقد»، محمد علی کوشا، رشت، کتاب مبین، چاپ اول، ۱۳۸۲ ش، ۲۸۰ ص.
۱۷. «ترجمه مفاهیم بنیادی قرآن مجید»، طاهره صفار زاده، تهران، نشر سایه، چاپ اول، ۱۳۷۹ ش، ۲۴۲ ص.
۱۸. «چرا علماء بر ترجمه قرآن مجید به لغات مختلفه اقدام نکرده‌اند»، یوسف بن میرزا علی آقا بن ملا محمد علی، تبریز، بی‌نا، ۱۳۳۷ هـ.
۱۹. «حفظ و ترجمه قرآن با روش جدید اشاره، همراه با فرهنگ مفاهیم قرآن برای آموزش نونهالان و نوجوانان»، مهدی حقی، تهران، مدرسه تخصصی حفظ قرآن کریم کوثر، ۱۳۸۰ ش، ۳۹۸ ص.
۲۰. «روش تازه و آسان برای قرائت و ترجمه آیات، آموزش قرآن، خودآموز»، مهدی باززگان و سید محمد مهدی جعفری، تهران، شرکت سهامی انتشار.
۲۱. «روش تدریس ترجمه و مفاهیم قرآن کریم»، ابوالفضل بهرامپور، قم، مؤسسه انتشارات هجرت، چاپ اول، ۱۳۷۸ ش، ۲۰۲ ص.
۲۲. «روش ترجمه آسان قرآن کریم، ویژه جوانان»، ابوالفضل بهرامپور، قم، مؤسسه انتشارات هجرت، ۱۴۴ ص.
۲۳. «روش ترجمه تفسیری قرآن»، ابوالفضل بهرامپور، تهران، انتشارات اسلامی، ۱۳۶۲ ش.
۲۴. «روش علم در ترجمه»، تفسیر قرآن مجید، سید حسن مصطفوی، قم، دارالقرآن الکریم، ۱۴۰۹ هـ، ۹۶ ص.
۲۵. «زهیر ایسان در ترجمه قرآن»، میرزا ابوالفضل الهمانی بن ابی القاسم، کتابنامه

بزرگ قرآن کریم، ج ۱۳، ص ۵۹۷۲.

۲۶. «ریشه‌های نور - طرحی نو در آموزش ترجمه قرآن کریم»، هادی حجت و علی دسترنج، تهران، مؤسسه فرهنگی ذرچه، چاپ اول، ۱۳۷۵ ش، ۱۵۲ ص.
۲۷. «ساختمان معنایی، مفاهیم اخلاقی - دینی در قرآن»، ایزوتسوتوشیهیکو، مترجم: فریدون بدره‌ای، تهران، قلم، ۱۳۶۰ ش.
۲۸. «شیوه نوین آموزش، یادگیری، حفظ و ترجمه قرآن کریم»، ۱-۱۰، طاهره لاجوردی، تهران، مؤلف، چاپ اول، ۱۳۸۳ ش.
۲۹. «ظرفی از نحو و لغت و اثر آن در فهم و ترجمه قرآن کریم در بیست و نهمین سالگرد، حمید رهسا مستفید، تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، ۱۳۷۰ ش.
۳۱. «فرهنگ قرآن - آموزش ترجمه و تفسیر قرآن»، هاشم هاشم زاده هریسی، تهران، مؤسسه فرهنگی نشر رامین، چاپ اول، ۱۳۸۳ ش، ۴۸۰ ص.
۳۲. «فهرست نسخه خطی قرآن‌های مترجم»، بی‌نام، مشهد، آستان قدس رضوی، چاپ اول، ۱۳۶۳ ش.
۳۳. «فهرستگان نسخه‌های خطی ترجمه‌های فارسی قرآن کریم»، علی صدراپی خویی و دیگران، قم، مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان‌های خارجی، ۱۳۸۳ ش.
۳۴. «قرآن، جلوه‌های ادبی و ترجمه ناپذیری»، مجید صالحی، تهران، دانشگاه امام حسین (ع)، چاپ اول، ۱۳۷۵ ش، ۳۲۴ ص.
۳۵. «کتاب‌شناسی ترجمه‌های قرآن به زبان‌های خارجی»، ابوالقاسم رادفر، تهران، مرکز بازشناسی اسلام در ایران، چاپ اول، ۱۳۸۳ ش، ۲۸۰ ص.
۳۷. «کتابشناسی قرآن‌های چاپی ایران»، سید یاسر ایازی، تهران، مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران دبیرخانه نمایشگاه قرآن کریم، چاپ اول، ۱۳۷۹ ش، ۱۵۲ ص.
۳۸. «کلیدهای آموزش ترجمه قرآن»، عبدالحسین برهانیان و ابوالفضل علامی، قم، یاقوت، چاپ اول، ۱۳۸۱ ش، ۱۹۱ ص.
۳۹. «مشکلات ساختاری ترجمه قرآن کریم»، حیدر قلیزاده، تبریز، مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی - انسانی دانشگاه تبریز، چاپ اول، ۱۳۸۰ ش، ۲۹۱ ص.
۴۰. «معرفی و بررسی ترجمه‌های کامل فارسی قرآن کریم در قرن حاضر در ایران»، جعفر هوشمند سروسنتی، شیراز، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۶ ش.
۴۱. «نقد و بررسی برابر نهادهای مفعول مطلق در برگردان‌های فارسی در قرآن کریم»، سید سعید ملکوتی، تهران، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۹ ش.

٢٢. نقد و بررسی ترجمه های فارسی معاصر قرآن کریم، رسول معتمدی، مشهد، دانشگاه فردوسی، ۱۳۷۲ ش.

٢٣. یادگارنامه فیض الاسلام، جستارهای علمی پژوهشی در باب ترجمان متون مقدس، جمعی از نویسندگان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر و مرکز تحقیقات زبانهای حوزه علمیه اصفهان، ۱۳۸۳ ش، ۷۳۶ ص.

ب: کتاب های عربی

٢٤. ابحاث عن القرآن مع مختارات منه، بریزد فیل سمیت هنری، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۱، ص ۹۰.

٢٥. احسن البیان فی الرد علی من منع ترجمة تفسیر القرآن، عبدالرحمن الجزایری، قاهره، مطبعة الارشاد، ۱۹۳۷ م، ۶۱ ص.

٢٦. اشکالیة ترجمة معانی القرآن الکریم، سعید اللانودی، قاهره، مرکز الحضارة العربیة، الطبعة الاولى، ۲۰۰۱ م، ۱۷۶ ص.

٢٨. اصول ترجمة القرآن، قاضی محمد زاهد الحسینی، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۲، ص ۳۹۷.

٥٠. الادلة العلمیة فی جواز ترجمة معانی القرآن الی اللغات الاجنبیة، محمد فرید وجدی بک الاسکندری، مصر، مطبعة المعاهد الدینیة، ۱۳۵۵ هـ، ۱۹۳۶ م، ۸۰ ص و نیز: مطبعة الرغائب، الطبعة الاولى، ۱۹۳۶ م، ۷۹ ص.

٥١. الاساس القویم فی حکم ترجمة المعنی و التفسیر للقرآن الکریم، عبدالرؤف خلیفة عبدالفضیل، قاهره، المینا، المطبعة الخیریة، ۱۹۳۶ م، ۷۹ ص.

٥٢. الیهان علی خطر ترجمة القرآن، محمد سعید البانی، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۳، ص ۹۹۲.

٥٣. الفرقان جمع القرآن و تدویته، هجاؤه و رسمه، تلاوته و قراءاته، وجوب ترجمته و اذاعته، محمد بن عبدالله بن الخطیب، بیروت، دارالکتب العلمیة، ۲۴۷ ص.

٥٤. القرآن الکریم بادیة نرحمة الفاظه و معانیه و تفسیره و خطر الترجمة علی...، الشیخ عثمان عبدالقادر الصافی، دمشق، المکتب الاسلامی، الطبعة الأولى، ۱۴۱۳ هـ، ۱۹۹۲ م، ۲۸۰ ص.

٥٥. القرآن الکریم فی عالم الترجمة و النشر و التکریم، جاسم عثمان مرغی، بیروت، مؤسسة البلاغ، الطبعة الاولى، ۱۹۹۰ م، ۲۰۸ ص.

٥٦. المستشرقون و ترجمة القرآن الکریم عرض موجز بالمستندات لموقف و آراء و فتاوی بشأن ترجمة القرآن الکریم مع...، محمد صالح بن داق، بیروت، دارالافتاء الجدیدة، الطبعة الثانية، ۱۹۸۳ م، ۲۳۸ ص.

٥٧. النسخة القدسیة فی احکام قراءة القرآن و کتابته بالفارسیة، حسن شرنبلانی، مصر، ۱۳۵۵ هـ.

٥٨. العقیبات الی تواجیه فهم القرآن الکریم من خلال الترجمات، کمال عاتق، الترجمان الوحی، السنة

الثانية، العدد الرابع، ۱۳۷۷ ش، ص ۱۰۰.

٥٩. ايجاز البیان فی الترجمة عن القرآن، ابو عبدالله محمد بن علی بن عربی، دمشق، مطبعة نصر.

٦٠. بحث حول ترجمة القرآن، ...، قم، مرکز الثقافة و المعارف القرآنیة.

٦١. بحث فی ترجمة القرآن، المنجد صلاح، دمشق، دارالکتاب الجدید.

٦٢. بحث فی ترجمة القرآن الکریم الی اللغات الاجنبیة و احکامها، محمد مصطفی بن محمد بن عبدالمنعم المرغی، بیروت، دارالکتاب الجدید، الطبعة الاولى، ۱۴۰۱ هـ، نیز: مصر، مطبعة الرغائب، ۱۳۵۲ هـ، ۱۹۳۶ م.

٦٣. بحث فی ترجمة القرآن الکریم و احکامها، محمد مصطفی مرغی، مطبعة الرغائب، الطبعة الاولى، ۱۹۳۶ م، ۳۶ ص.

٦٤. تحریم کتابة القرآن الکریم بحروف غیر عربیة: اعجمیة أو لاتینیة، صالح علی عود، حلب، دارالکتاب النفیس، مرکز التریبة الاسلامیة، الطبعة الثانية، ۱۴۱۱ هـ، ۱۴۴ ص.

٦٥. تذکرة لاولی البصائر و الابصار الی ما فی ترجمة معنی القرآن من اخطار، محمد مصطفی الشاطر، قاهره، مطبعة التقوی، ۱۳۵۵ هـ، ۱۹۳۶ م، ۷۸ ص.

٦٦. تراجم القرآن الاجنبیة فی المیزان، محمد احمد ابراهیم ابوفراخ، ...، کلیة اصول الدین، ۱۴۰۲ هـ، ۹۴ ص.

٦٧. ترجمات القرآن الی أين؟ - و جهان لجاک بیرک -، زینب عبدالعزیز، قاهره، دارالهدایة، الطبعة الثانية، ۱۴۱۴ هـ، ۱۹۹۴ م، ۱۱۰ ص.

٦٨. ترجمات معانی القرآن الکریم و تطوره فہمه عند العرب، عبدالله عباس الندوی، مکة المکرمہ، دارالفتح، ۱۹۷۲ م.

٦٩. ترجمة القرآن، عبدالله شحاته، قاهره، دارالاعتصام.

٧٠. ترجمة القرآن الکریم، محمد هادی معرفة، نجف اشرف، ۱۹۶۹ م.

٧١. ترجمة القرآن الکریم، غرض للسياسة و فتنة فی الدین، محمد بن مصطفی الیهیوی المصری، قاهره، مطبعة التقوی، ۱۳۵۵ هـ، ۷۶ ص.

٧٢. ترجمة القرآن و اثرها فی معانیه مع دراسة تحلیلیة لثمانی ترجمات متداولة بست لغات...، نجده رمضان، دمشق، دارالمحبة، ۱۹۹۸ م، ۴۰۱ ص.

٧٣. ترجمة القرآن و ما فیها من المفاسد و منافاة الاسلام، محمد رشید بن علی رضا بن محمد، قاهره، مطبعة المنار، ۱۳۴۴ هـ، ۵۲ ص.

٧٤. ترجمة القرآن و نصوص العلماء، محمد شلتوت، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۴، ص ۱۵۴۱.

٧٥. ترجمة معانی القرآن، محمد احمد السنیاطی، ریاض.

۹۴. «استعاره در قرآن و دشواری ترجمه آن»، یعقوب جعفری، ترجمان وحی، سال هفتم، شماره ۲، پیاپی ۱۴، ۱۳۸۲ ش.
۹۵. «استقبال از نقد نافدان»، محمد صلواتی، بینات، سال پنجم، شماره ۴، پیاپی ۱۳۷۷، ۲۰ ش.
۹۶. «آشنایی با ترجمه و مفاهیم روان سوره بقره»، گروه قرآن پژوهی کوثر، سال چهارم، شماره ۱۳، ۱۳۸۳ ش. نیز: ادامه این مقاله در شماره های ۱۴ و ۱۵ آمده است.
۹۷. «اصول ترجمه قرآن»، ولی الله نقی پور فر، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.
۹۸. «آفرینش هنری در متون ادبی مندرجی بر آرایه های معنایی در کلام وحی»، مجید صالحی، سیمرغ، سال دوم، شماره ۳ و ۴، ۱۳۷۴ ش.
۹۹. «افق های ترجمه قرآن به زبان فارسی - گفتگو - محمدحسین روحانی، همشهری، سال پنجم، شماره ۱۲۵۰، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۷۶ ش. نیز: بخش پایانی این گفتگو در شماره ۱۲۵۶ نشر یافته است.
۱۰۱. «آماری از ترجمه های کامل و جایی قرآن به زبان فارسی»، بی نام، ویژه نامه مرکز ترجمه قرآن مجید به زبانهای خارجی، تهران، ۱۳۷۵ ش. نیز: اطلاعات، شماره ۲۱۰۱۲، ۲۳ اسفند ۱۳۷۵ ش.
۱۰۲. «آیا قرآن ترجمه پذیر است»، محمد سعید رمضان البوطی، مترجم: علی اوجبی، مسجد، سال چهارم، شماره ۲۴، ۱۳۷۴ ش.
۱۰۳. «آیا یک ترجمه نهایی از قرآن وجود دارد؟»، ای. نعمت الله، مترجم: زهرا آقامحمد شیرازی، بینات، سال یازدهم، شماره ۲، پیاپی ۴۲، ۱۳۸۳ ش.
۱۰۵. «باز هم در باب متن مرجع ترجمه قرآن مجید»، هوشنگ گلشیری، سلام، سال پنجم، شماره ۱۴۴۳، ۱۷ خرداد ۱۳۷۵ ش. نیز: قسمت دوم، سال ششم، شماره ۱۴۴۹، ۲۴ خرداد ۱۳۷۵ ش.
۱۰۶. «باز هم در باب متن مرجع ترجمه قرآن مجید: زبان پریش یا نشر خلاق»، بهاء الدین خرّمشاهی، سلام، سال ششم، شماره ۱۴۵۵، ۳۱ خرداد ۱۳۷۵ ش. نیز: با عنوان «زبان پریشی یا نشر خلاق» در خاطره شط، جاویدان، ۱۳۷۶ ش.
۱۰۷. «باز هم درباره ترجمه قرآن»، م. ح. دهقان اشکذری، کیهان اندیشه، شماره ۴۱، ۱۳۷۱ ش.
۱۰۸. «باز هم درباره ترجمه قرآن مجید»، فرزانه شادان پور، خبرنامه کانون ایران شناسی و اسلام شناسی (کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران)، شماره ۳، ۱۳۷۷ ش.
۱۰۹. «باز بینی یک حقیقت باشکوه»، محمد حسین روحانی، بینات، سال سوم، شماره ۳، پیاپی ۱۱، ۱۳۷۵ ش. نیز: همشهری، سال چهارم، شماره ۱۱۰۹، ۱۰ آبان ۱۳۷۵ ش.
۱۱۰. «بایسته های ترجمه قرآن کریم - گفتگو»، سید کاظم ارفع، گلستان قرآن، سال ششم، شماره ۱۵۸، ۱۳۸۲ ش.
۱۱۱. «بایسته های ترجمه قرآن - گفتگو»، محمد حسین روحانی، سلام، سال ششم، شماره ۱۵۴۹، ۲۶

۷۶. «تفصیل القول فی ترجمه القرآن»، سید محمد رضا، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۷، ص ۲۸۱۷.
۷۷. «جواهر الفرقان فی ترجمه القرآن»، ...، هند، نشر مدرس، ۱۹۲۴ م.
۷۹. «حدث الاحداث فی الاسلام، الاقدام علی ترجمه القرآن»، محمد سلیمان ابراهیم عنارة، قاهره، المطبعة السلفية، الطبعة الاولى، ۱۳۵۵ هـ، ۲۰۸ ص. و نیز: جريدة مصر الحرة، الطبعة الثانية، ۱۳۵۵ هـ، ۲۲۶ ص.
۸۰. «حکیم ترجمه القرآن الکریم و قراءته و کتابته بغير اللغة العربية»، عمر بن حسین بن محمد مخلوف العدوی، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۹، ص ۲۳۲۹.
۸۱. «حکیم عدم جواز ترجمه القرآن»، سید علوی بن طاهر حداد علوی، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۹، ص ۲۳۳۰.
۸۲. «حواشی ترجمه القرآن»، شاه ولی الله دهلوی، کتابنامه بزرگ قرآن کریم، ج ۹، ص ۲۳۵۵.
۸۳. «داسة حول ترجمه القرآن الکریم»، احمد ابراهیم مهنا، قاهره، مطبوعات الشعب، ۱۹۷۸ م، ۲۰۰ ص.
۸۴. «دراسة حول ترجمه القرآن و ما بعدها»، ...، طبعة دارالشعب.
۸۵. «رفع الغواشی عن وجوه الترجمة و الحواشی قرآن کریم»، نذیر احمد، کلکتہ، هادی المطابع، ۱۳۱۸ هـ، ۳۶۸ ص.
۸۶. «کتابة النص القرآنی بالحرف اللاتینی، خطر داهم علی المصحف العثماني»، صالح علی عود، حلب، دارالکتاب النفیس، الطبعة الثانية، ۱۴۱۱ هـ، ۹۱ ص.
۸۸. «مسئلة ترجمه القرآن الکریم»، شیخ مصطفی صبری، قاهره، سلفية، ۱۳۵۱ هـ.
- «مشکلة ترجمه القرآن بین اللغات: نماذج من الترجمات الفارسیة»، نصراله شاملی، الترجمان الوحی، السنة الثانية، العدد الرابع، ۱۳۷۷ ش، ص ۱۰۰.

پ: مقالات فارسی

۱۹. «اباال در ترجمه یک قرآن خطی کم نظیر»، محمد جعفر یاحقی، نامه آستان قدس، دوره نهم، شماره ۱ و ۲، پیاپی ۳۳ و ۳۴، ۱۳۵۰ ش.
۹۰. «اثرات بکارگیری ترجمه در حفظ قرآن کریم»، رضا نجفی، رسالت، ۱۱ دی ۱۳۷۷ ش.
۹۱. «از اعراب تا معنا»، علی اصغر چراغی، صحیفه مبین، شماره ۱۳ و ۱۴، ۱۳۷۷ ش.
۹۲. «از کوره راه تا قله - چند وجوهی درباره ترجمه -»، سید ابرالقاسم حسینی (زرفا)، پیام حوزه، سال یازدهم، شماره ۱ و ۲، پیاپی ۴۱ و ۴۲.
۹۳. «از مقتضیات زبان فارسی در ترجمه قرآن کریم»، مرتضی کریمی نیا، فصلنامه حوزه و دانشگاه، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۶ ش.

۷۷۰۸

مهر ۱۳۷۵ ش. نیز: قسمت دوم این گفتگو در شماره بعدی آمده است.

۱۱۲. «بحشی در مباحث نظری ترجمه متون دینی»، مهر زاد منصوری، فصلنامه مطالعات ترجمه، سال دوم، شماره ۶، ۱۳۸۳ ش.

۱۱۳. «بحشی در راه ترجمه قرآن مجید و امکان آن»، محمد هادی معرفت، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۲، پیاپی ۲، ۱۳۷۶ ش.

۱۱۴. «بررسی ادبی ترجمه تفسیر طبری»، اسماعیل حاکمی، یادنامه طبری، جمعی از نویسندگان، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۹ ش.

۱۱۵. «بررسی ترجمه‌های جدید قرآن»، بهاء‌الدین خرمشاهی، همشهری، ویژه‌نامه قرآن کریم، ۱۲ اسفند، ۱۳۷۲ ش.

۱۱۶. «بررسی دو ترجمه از قرآن کریم»، مصطفی رضایی، بینات، سال ششم، ش ۱، پیاپی ۲۱، ۱۳۷۸ ش.

۱۱۷. «بررسی زبان شناختی آیاتی از چهار ترجمه قرآن مجید»، شهره شاهسوندی، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.

۱۱۸. «بررسی فتوای رشید رضا در مورد ترجمه قرآن مجید»، محمد علی محمد ابو شعیب، مترجم: عباس امام، ترجمان وحی، سال هفتم، شماره ۲، پیاپی ۱۴، ۱۳۸۲ ش.

۱۱۹. «بررسی نشانه گذاری در سه ترجمه جدید از قرآن کریم»، محمد ادنشگر، فصلنامه مصباح، سال چهارم، شماره ۱۴، ۱۳۷۲ ش.

۱۲۰. «بررسی و طبقه بندی نقدهای مربوط به ترجمه‌های قرآن کریم به فارسی»، هادی حجت، تنظیم: پرویز آزادی، گلستان قرآن، سال پنجم، شماره ۱۳۸، پیاپی ۱۸۱، ۱۳۸۱ ش.

۱۲۱. «بررسی واژه تأویل در برخی ترجمه‌ها»، اعظم پرچم، بینات، سال هفتم، ش ۲، پیاپی ۲۶، ۱۳۷۹ ش.

۱۲۲. «بررسی یک نقد»، علی اکبر طاهری، بینات، سال نهم، شماره ۴، پیاپی ۳۶، ۱۳۸۱ ش.

۱۲۳. «بررسی یک نقد درباره ترجمه قرآن کریم»، علی اکبر طاهری، بینات، سال دوم، شماره ۴، پیاپی ۸، ۱۳۷۴ ش.

۱۲۴. «برگردان قرآن مجید: گامی کوتاه در راه آفرینش هنری»، محمد حسین روحانی، بینات، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۳ ش.

۱۲۵. «بلائی تقلید در ترجمه قرآن کریم»، احمد احمدی، بینات، سال چهارم، شماره ۱، پیاپی ۱۳، ۱۳۷۶ ش. نیز: مطالعات، شماره ۲۱۱۳، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰، ۱۰۰۱، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۰۵، ۱۰۰۶، ۱۰۰۷، ۱۰۰۸، ۱۰۰۹، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۵، ۱۰۱۶، ۱۰۱۷، ۱۰۱۸، ۱۰۱۹، ۱۰۲۰، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴، ۱۰۲۵، ۱۰۲۶، ۱۰۲۷، ۱۰۲۸، ۱۰۲۹، ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۲، ۱۰۳۳، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۳۶، ۱۰۳۷، ۱۰۳۸، ۱۰۳۹، ۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۶، ۱۰۴۷، ۱۰۴۸، ۱۰۴۹، ۱۰۵۰، ۱۰۵۱، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۴، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵، ۱۰۶۶، ۱۰۶۷، ۱۰۶۸، ۱۰۶۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۱، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۴، ۱۰۷۵، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۷۹، ۱۰۸۰، ۱۰۸۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰، ۱۰۹۱، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳، ۱۰۹۴، ۱۰۹۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۷، ۱۰۹۸، ۱۰۹۹، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱، ۱۱۰۲، ۱۱۰۳، ۱۱۰۴، ۱۱۰۵، ۱۱۰۶، ۱۱۰۷، ۱۱۰۸، ۱۱۰۹، ۱۱۱۰، ۱۱۱۱، ۱۱۱۲، ۱۱۱۳، ۱۱۱۴، ۱۱۱۵، ۱۱۱۶، ۱۱۱۷، ۱۱۱۸، ۱۱۱۹، ۱۱۲۰، ۱۱۲۱، ۱۱۲۲، ۱۱۲۳، ۱۱۲۴، ۱۱۲۵، ۱۱۲۶، ۱۱۲۷، ۱۱۲۸، ۱۱۲۹، ۱۱۳۰، ۱۱۳۱، ۱۱۳۲، ۱۱۳۳، ۱۱۳۴، ۱۱۳۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۷، ۱۱۳۸، ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱، ۱۱۴۲، ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵، ۱۱۴۶، ۱۱۴۷، ۱۱۴۸، ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۱۱۵۵، ۱۱۵۶، ۱۱۵۷، ۱۱۵۸، ۱۱۵۹، ۱۱۶۰، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۱۶۳، ۱۱۶۴، ۱۱۶۵، ۱۱۶۶، ۱۱۶۷، ۱۱۶۸، ۱۱۶۹، ۱۱۷۰، ۱۱۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۳، ۱۱۷۴، ۱۱۷۵، ۱۱۷۶، ۱۱۷۷، ۱۱۷۸، ۱۱۷۹، ۱۱۸۰، ۱۱۸۱، ۱۱۸۲، ۱۱۸۳، ۱۱۸۴، ۱۱۸۵، ۱۱۸۶، ۱۱۸۷، ۱۱۸۸، ۱۱۸۹، ۱۱۹۰، ۱۱۹۱، ۱۱۹۲، ۱۱۹۳، ۱۱۹۴، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۹۷، ۱۱۹۸، ۱۱۹۹، ۱۲۰۰، ۱۲۰۱، ۱۲۰۲، ۱۲۰۳، ۱۲۰۴، ۱۲۰۵، ۱۲۰۶، ۱۲۰۷، ۱۲۰۸، ۱۲۰۹، ۱۲۱۰، ۱۲۱۱، ۱۲۱۲، ۱۲۱۳، ۱۲۱۴، ۱۲۱۵، ۱۲۱۶، ۱۲۱۷، ۱۲۱۸، ۱۲۱۹، ۱۲۲۰، ۱۲۲۱، ۱۲۲۲، ۱۲۲۳، ۱۲۲۴، ۱۲۲۵، ۱۲۲۶، ۱۲۲۷، ۱۲۲۸، ۱۲۲۹، ۱۲۳۰، ۱۲۳۱، ۱۲۳۲، ۱۲۳۳، ۱۲۳۴، ۱۲۳۵، ۱۲۳۶، ۱۲۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۰، ۱۲۴۱، ۱۲۴۲، ۱۲۴۳، ۱۲۴۴، ۱۲۴۵، ۱۲۴۶، ۱۲۴۷، ۱۲۴۸، ۱۲۴۹، ۱۲۵۰، ۱۲۵۱، ۱۲۵۲، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴، ۱۲۵۵، ۱۲۵۶، ۱۲۵۷، ۱۲۵۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۰، ۱۲۶۱، ۱۲۶۲، ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵، ۱۲۶۶، ۱۲۶۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱، ۱۲۷۲، ۱۲۷۳، ۱۲۷۴، ۱۲۷۵، ۱۲۷۶، ۱۲۷۷، ۱۲۷۸، ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱، ۱۲۸۲، ۱۲۸۳، ۱۲۸۴، ۱۲۸۵، ۱۲۸۶، ۱۲۸۷، ۱۲۸۸، ۱۲۸۹، ۱۲۹۰، ۱۲۹۱، ۱۲۹۲، ۱۲۹۳، ۱۲۹۴، ۱۲۹۵، ۱۲۹۶، ۱۲۹۷، ۱۲۹۸، ۱۲۹۹، ۱۳۰۰، ۱۳۰۱، ۱۳۰۲، ۱۳۰۳، ۱۳۰۴، ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹، ۱۳۱۰، ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، ۱۳۱۳، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۲۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۲۸، ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۱۳۳۲، ۱۳۳۳، ۱۳۳۴، ۱۳۳۵، ۱۳۳۶، ۱۳۳۷، ۱۳۳۸،

اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۶ ش، نیز: رسالت، سال سیزدهم، شماره ۳۴۸۶، دوشنبه ۲۹ دی ۱۳۷۶ ش.

۱۴۶. «تاریخ ترجمه از عربی به فارسی - گفتگو -»، آذرتاش آذر نوش، سروش، سال هجدهم، شماره ۸۲۲.

۱۴۷. «تاریخ ترجمه فارسی قرآن کریم»، زهراریاحی زمین، پیام جاویدان، سال دوم، شماره ششم، ۱۳۸۴ ش.

۱۴۸. «تاریخ ترجمه های فارسی قرآن کریم»، محمد تقی احقاق فقیهی، صحیفه مبین، شماره ۶-۷، ۱۳۷۵ ش. قسمت دوم این مقاله در شماره ۸ همین نشریه آمده است.

۱۴۹. «تاریخ ترجمه قرآن در آسیا»، علی رفیعی علامرو دشتی، یادگارنامه فیض الاسلام، ص ۳۰۵.

۱۵۰. «تاریخ و مبانی ترجمه قرآن کریم»، عبدالکریم بی آزار شیرازی، اطلاعات، شماره ۲۱۴۱۴، ۲۹ مرداد ۱۳۷۷ ش.

۱۵۱. «تاریخچه نقد ترجمه های فارسی قرآن کریم»، هادی حجت، ترجمان وحی، سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۶، ۱۳۷۱ ش.

۱۵۲. «تاملاتی درباره ترجمه قرآن با نگاهی به ترجمه استاد آیتی»، سید حسین سیدی، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.

۱۵۳. «تأملی در ترجمه ای نو از قرآن کریم»، محمد علی سلطانی، آینه پژوهش، سال پانزدهم، شماره دوم، ۱۳۸۳ ش.

۱۵۴. «تحول تاریخی ترجمه متون دینی: عوامل و زمینه های تاریخی»، محمد نوری، یادگارنامه فیض الاسلام، ص ۵۷۵.

۱۵۵. «تذکری از استاد دکتر سید جعفر شهیدی»، سید جعفر شهیدی، ادبستان، سال دوم، شماره ۱۹، ۱۳۷۰ ش.

۱۵۶. «ترجمان غیر چرا؟»، ابوالفضل بهرامپور، بینات، سال پنجم، شماره ۲، پیاپی ۱۸، ۱۳۷۷ ش.

۱۵۷. «ترجمه ای نو از قرآن حکیم: قرآن حکیم ترجمه محمد خواجوی»، علی شهاب، کلک، شماره ۲۲، ۱۳۷۰ ش.

۱۵۸. «ترجمه پذیری قرآن کریم»، پرهیز بهار زاده، بینات، سال ششم، شماره ۲، پیاپی ۲۴، ۱۳۷۸ ش.

۱۵۹. «ترجمه پژوهی قرآنی»، حسین عبدالرؤف، مترجم: بهاء الدین خرمشاهی، ترجمان وحی، سال هشتم، شماره ۱، پیاپی ۱۵، ۱۳۸۳ ش. بخش دوم و سوم این مقاله در پیاپی ۱۶ و ۱۷ همین نشریه آمده است.

۱۶۰. «ترجمه تفسیر طبری و ارزش ادبی آن»، فریدون تقی زاده طوسی، نامه آستان قدس، دوره هفتم، شماره ۱، پیاپی ۲۵، ۱۳۴۶ ش.

۱۶۱. «ترجمه قرآن»، سید احمد هاشمی، دانشنامه جهان اسلام، ج ۷، ص ۷۳.

۱۶۲. «ترجمه قرآن از نظر منسیرین و فقهای مذاهب اسلامی»، عبدالکریم بی آزار شیرازی، همشهری، سال سوم، شماره ۷۵۷، ۲۶ مرداد ۱۳۷۴ ش. ادامه این مقاله در شماره های ذیل آمده است. ۲، ۹ و ۱۶ و ۲۳

۳۰ شهریور ۱۳۷۴، ۶ و ۱۳ و ۲۰ و ۲۷ مهر ۱۳۷۴، ۴، ۱۱، ۱۸، آبان ۱۳۷۴.

۱۶۳. «ترجمه قرآن برای کودکان و نوجوانان - گفتگو»، مصطفی رحماندوست، همشهری، سال چهارم، شماره ۱۱۲، ۲۴ آبان ۱۳۷۵ ش.

۱۶۴. «ترجمه قرآن برای نسل حاضر، ویژگی ها نیازمندی ها - گفتگو»، امید مجد و دیگران، گلستان قرآن، سال ششم، شماره ۱۴۴، پیاپی ۱۸۷، ۱۳۸۲ ش.

۱۶۵. «ترجمه قرآن برای نوجوانان کار حساسی است»، محمود حکیمی، گلستان قرآن، سال چهارم، شماره ۶۵، پیاپی ۱۰۹، ۱۳۸۰ ش.

۱۶۶. «ترجمه قرآن به زبان های زنده دنیا»، علی حجتی کرمانی، مکتب اسلام، سال چهاردهم، شماره ۷، ۱۳۵۲ ش.

۱۶۷. «ترجمه قرآن جز به زبانی جذاب، شاعرانه و هنرمندانه ظلم است - گفتگو»، گلستان قرآن، سال چهارم، شماره ۱۱۲، پیاپی ۱۵۶، ۱۳۸۰ ش.

۱۶۸. «ترجمه قرآن جواز یا حرمت»، رضا فرشچیان، بینات، سال هشتم، شماره ۳، پیاپی ۳۱، ۱۳۸۰ ش.

۱۶۹. «ترجمه قرآن در برگردان تفسیر المیزان»، نادعلی هاشوری تلویکی، بینات، سال ششم، شماره ۴، پیاپی ۲۴، ۱۳۷۸ ش.

۱۷۰. «ترجمه قرآن دیروز و امروز مقایسه چهار ترجمه قدیمی و جدید آن»، بی نام، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.

۱۷۱. «ترجمه قرآن کریم برای کودکان و نوجوانان چرا و چگونه؟ - گفتگو»، مصطفی رحماندوست، گلستان قرآن، سال هفتم، پیاپی ۱۸۱، ۱۳۸۳ ش.

۱۷۲. «ترجمه قرآن کریم به پارسی سره - گفتگو»، فاروق صفی زاده، گلستان قرآن، سال هفتم، پیاپی ۱۷۷، ۱۳۸۳ ش.

۱۷۳. «ترجمه قرآن کریم، چگونه؟»، جعفر نکونام، صحیفه مبین، شماره ۱، ۱۳۷۴ ش.

۱۷۴. «ترجمه قرآن کریم، کشاکش شرایط و نیازها - گفتگو»، جلال الدین فارسی، گلستان قرآن، سال ششم، شماره ۱۶۰، ۱۳۸۲ ش.

۱۷۵. «ترجمه قرآن گرمارودی از نگاه دیگران»، بینات، سال دوازدهم، شماره ۲، پیاپی ۴۶، ۱۳۸۴ ش.

۱۷۶. «ترجمه قرآن مبین و تذکراتی به مترجم»، آیت الله جعفر سبحانی، کلام اسلامی، شماره ۵۱.

۱۷۷. «ترجمه قرآن مجید»، عبدالمحمد نبوی، آینه پژوهش، سال چهارم، شماره ۲۴، ۱۳۷۳ ش.

۱۷۸. «ترجمه قرآن مشکلات و دیدگاه ها - گفتگو»، بهاء الدین خرمشاهی و دیگران، مترجم: سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.

۱۷۹. «ترجمه قرآن و بررسی آرای مخالفان»، شاهرخ محمد بیگی، بینات، سال اول، شماره ۴، پیاپی ۴، ۱۳۷۳ ش.
۱۸۰. «ترجمه قرآن و بررسی آرای مخالفان و موافقان»، بی نام، اطلاعات (ویژه نامه قرآن کریم)، شماره ۲۰۴۱۳، ۱۸ بهمن ۱۳۷۳ ش.
۱۸۱. «ترجمه قرآن و پیش نیازهای آن»، سید علی کمالی، بینات، سال اول، شماره ۲، پیاپی ۲، ۱۳۷۳ ش.
۱۸۲. «ترجمه قرآن و دشواری های آن»، آربری، آرتووج، مترجم: محمد جواد سهلانی، کیهان، ۱۷ تیر ۱۳۶۹ ش.
۱۸۳. «ترجمه قرآن و عوامل اختلاف آن»، عظیم عظیم پور مقدم، پیام جاویدان، سال اول، شماره دوم، ۱۳۸۳ ش.
۱۸۴. «ترجمه قرآن، معتقدان و منتقدان»، علیرضا عظیمی فر، پیام جاویدان، سال دوم، شماره هشت، ۱۳۸۲ ش.
۱۸۵. «ترجمه ناپذیری قرآن کریم»، محمد رضا آرام، پیام جاویدان، سال دوم، شماره اول، ۱۳۸۲ ش.
۱۸۶. «ترجمه و بازگردانی قرآن کریم»، عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، مکتب اسلام، سال سی و دوم، شماره ۷، ۱۳۷۱ ش.
۱۸۷. «ترجمه و جایگاه ترجمه قرآن کریم»، رسول معتمدی، پیام قرآن، سال اول، شماره ۲، ۱۳۷۳ ش.
۱۸۸. «ترجمه و قصه های قرآن»، نصر الله پورجوادی، نشر دانش، سال دوم، شماره ۲، ۱۳۶۰ ش.
۱۸۹. «ترجمه یا تحریف»، کاظم کریمی، نور علم، دوره چهارم، شماره ۴۱، ۱۳۷۰ ش.
۱۹۰. «ترجمه ای اسف انگیز از قرآن کریم - نقدی بر معانی القرآن، ترجمه و تفسیر قرآن محمد باقر بهبودی»، حسین استاد ولی، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.
۱۹۱. «ترجمه های قرآن در غربت نقد»، بی نام، گلستان قرآن، سال هشتم، پیاپی ۲۰۷، ۱۳۸۴ ش.
۱۹۲. «ترجمه های موجود قرآن کریم به زبان های گوناگون»، ج - د پیرسن، مترجم: هوشنگ اعدام، مجله تحقیقات اسلامی، نشریه بنیاد دائرة المعارف اسلامی، سال اول، شماره ۲، نیز: قسمت دوم مقاله، سال دوم، شماره ۱.
۱۹۳. «تضمین و نقش آن در ترجمه قرآن کریم»، محمد هادی شفیق آملی، بینات، سال دوم، ش ۳، پیاپی ۷، ۱۳۷۴ ش.
۱۹۴. «تعریف ترجمه قرآن»، جواد سلیمانی زاده، وحید، شماره ۲۵۸، ۲۵۹، ۱۳۵۸ ش.
۱۹۵. «تفسیر و ترجمه منظوم قرآن کریم»، حامد ناجی اصفهانی، یادگار نامه فیض الاسلام، ص ۵۴۵.
۱۹۶. «تفسیر، ترجمه گسترش یافته است»، بهاء الدین خرمشاهی، ابرار، شماره ۲۲۴۳، ۱۵ مرداد ۱۳۷۵ ش.
۱۹۷. «قلب از روی دست بزرگان، نقد ترجمه گروهی قرآن کریم»، عبدالرشید مطیعان، خردنامه، ماهنامه همشهری، شماره ۱، اسفند ۸۴.
۱۹۸. «تکیه و کارکرد آن در گزینش عناصر واژگانی در ترجمه قرآن کریم»، مجید صالحی، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۶ ش.
۱۹۹. «تلاشی گسترده در ترجمه قرآن کریم»، محمد تقی میرابوالقاسمی، کلک، شماره ۱۷، ۱۳۷۰ ش.
۲۰۰. «تمهیدی بر ترجمه قرآن»، سید حسین سیدی، کیهان اندیشه، پیاپی ۴۰، ۱۳۷۰ ش.
۲۰۱. «توضیح دیگری از استاد سید جعفر شهیدی درباره مفهوم یک واژه قرآنی»، سید جعفر شهیدی، ادبستان، سال دوم، شماره ۲۴، ۱۳۷۰ ش.
۲۰۲. «توضیحی درباره یک جوابیه»، مرتضی کریمی نیا، بینات، سال سوم، شماره ۳، پیاپی ۱۱، ۱۳۷۵ ش.
۲۰۳. «جلوه های هنر و ادب در ترجمه قرآن دکتر ابوالقاسم امامی»، محمد علی کوشا، وقف، میراث جاویدان، سال ششم، شماره ۳ و ۴، پیاپی ۲۳ و ۲۴، ۱۳۷۷ ش.
۲۰۴. «جواب استاد فرزنان»، سید محمد فرزنان، یغما، سال دهم، شماره ۱۵، ۱۳۳۶ ش.
۲۰۵. «جواب استاد فرزنان»، سید محمد فرزنان، راهنمای کتاب، سال چهارم، شماره ۵ و ۶، ۱۳۴۰ ش.
۲۰۶. «جواب استاد فرزنان»، سید محمد فرزنان، راهنمای کتاب، سال چهارم، شماره ۱۱ و ۱۲، ۱۳۴۰ ش.
۲۰۷. «جوابیه نقد ترجمه آیت الله مکارم شیرازی»، محمد ربانی، بینات، سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۱۰، ۱۳۷۵ ش.
۲۰۸. «چکیده مقاله اصول ترجمه قرآن مجید»، دکتر ا. نعمت الله، ترجمان وحی، سال هفتم، ش ۱، پیاپی ۱۳، ۱۳۸۲ ش.
۲۰۹. «چه را ترجمه نکنیم؟ و چرا؟»، مرتضی کریمی نیا، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۲، پیاپی ۲، ۱۳۷۶ ش.
۲۱۰. «حقیقت جاودانه»، آربری آرتور، مترجم: احمد احمدی، مکتب اسلام، سال هجدهم، شماره ۶، ۱۳۹۸ هـ. قسمت دوم در شماره بعدی همین نشریه درج شده است.
۲۱۱. «دخالت عنصر تفسیر در ترجمه کتب مقدس»، بهاء الدین خرمشاهی، یادگار نامه فیض الاسلام، ص ۲۰۹.
۲۱۲. «در باب ترجمه قرآن»، امیرضیائی، سلام، سال ششم، شماره ۱۴۶۷، ۱۴ تیر ۱۳۷۵ ش.
۲۱۳. «در باب متن مرجع ترجمه قرآن مجید»، هوشنگ گلشیری، سلام، سال پنجم، شماره ۱۴۳۵، ۳ خرداد ۱۳۷۵ ش.
۲۱۴. «در باب مناظره پیرامون ترجمه قرآن»، منوچهر کدیور، سال ششم، شماره ۱۵۱۸، ۱۵ شهریور ۱۳۷۵ ش.
۲۱۵. «در حاشیه ترجمه قرآن ابوالقاسم پاینده»، علیرضا ذکاتوی فراگزلو، بینات، سال هشتم، شماره ۱، پیاپی ۱۴، ۱۳۷۵ ش.

۲۹ ، ۱۳۸۰ ش.

۲۱۶. «در دریای دری»، زهرا ریاحی زمین، بینات، سال هشتم، شماره ۳، پایب ۳۱، ۱۳۸۰ ش.
۲۱۷. «در عصر حاضر نهضت خوبی در باره ترجمه قرآن صورت گرفته... گفتگو»، حسین استاد ولی، اطلاعات، شماره ۲۰۲۳۵، ۱۶ تیر ۱۳۷۳ ش. نیز: قسمت دوم این گفتگو در ۲۳ تیر همان نشریه درج شده است.
۲۱۸. «در باره آخرین ترجمه های قرآن کریم»، سید جلال الدین مجتوبی، بینات، سال دوم، شماره ۲، پایب ۶، ۱۳۷۴ ش.
۲۱۹. «در باره بایسته های ترجمه قرآن کریم»، ماشاء الله کامران، سلام، سال ششم، شماره ۱۵۷۳، ۱۷ آبان ۱۳۷۵ ش.
۲۲۰. «در باره ترجمه جلال الدین فارسی از قرآن مجید»، بهاء الدین خرمشاهی، وقف، میراث جاویدان، شماره ۵.
۲۲۱. «در باره ترجمه شادروان الهی قمشه ای از قرآن کریم»، بهاء الدین خرمشاهی، وقف، میراث جاویدان، سال اول، شماره سوم، ۱۳۷۲ ش.
۲۲۲. «در باره ترجمه قرآن»، تقی دشتبانیان، کیهان اندیشه، شماره ۳۹، ۱۳۷۰ ش.
۲۲۳. «در باره تضمین و نقش آن در ترجمه قرآن»، حسین استاد ولی، بینات، سال دوم، شماره ۴، پایب ۷، ۱۳۷۴ ش.
۲۲۴. «در باره مسئله ترجمه قرآن»، یوهان فوک، مترجم: مسعود منصوری، ترجمان وحی، سال پنجم، شماره ۱، پایب ۹، ۱۳۸۰ ش.
۲۲۵. «در باره نقد ترجمه شادروان الهی قمشه ای از قرآن کریم»، احمد بهشتی، وقف، میراث جاویدان، سال دوم، شماره ۵، ۱۳۷۳ ش.
۲۲۶. «درنگی در ترجمه آیات الحیاة»، محمد علی کوشا، بینات، سال دهم، شماره ۳ و ۴، پایب ۴۰ و ۳۹، ۱۳۸۲ ش.
۲۲۷. «دشواری ترجمه کلمات مترادف در قرآن»، یعقوب جعفری، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۲، پایب ۲، ۱۳۷۶ ش.
۲۲۸. «دشواری های گام نخست»، سید علی محمد رفیعی، کتاب ماه (کودک و نوجوان)، سال دوم، شماره ۵، ۲۹ اسفند ۱۳۷۷ ش.
۲۲۹. «دفاع از معانی القرآن»، محمد باقر بهبودی، کیان، سال چهارم، شماره ۱۹، ۱۳۷۳ ش.
۲۳۰. «دقت در ترجمه قرآن»، محمد رضا زائری، کیهان اندیشه، شماره ۴۰، ۱۳۷۰ ش.
۲۳۱. «دقت در ترجمه قرآن کریم»، مصطفی حسینی طباطبائی، بینات، سال دوم، ش ۴، پایب ۸، ۱۳۷۴ ش.

۱۳۷۱۷

۲۳۲. «دو ترجمه جدید از قرآن کریم - بخش اول ترجمه آقای سید کاظم ارفع و بخش دوم ترجمه آقای علی اصغر حلبی»، حسین استادولی، ترجمان وحی، سال هفتم، شماره ۱، پایب ۱۳، ۱۳۸۲ ش. بخش دوم این مقاله در پایب ۱۴ آمده است.
۲۳۳. «دیباچه های فقهی درباره ترجمه قرآن کریم»، سید محمد علی ایازی، یادگارنامه فیض الاسلام، ص ۱۵۱.
۲۳۴. «راستآمد رویا»، محمد حسین روحانی، بینات، سال دوم، شماره ۲، پایب ۶، ۱۳۷۴ ش.
۲۳۵. «راه دستیابی به ترجمه ای مطلوب از قرآن کریم»، سید عبدالوهاب طالقانی، ترجمان وحی، سال دوم، شماره ۳، پایب ۳، ۱۳۷۷ ش.
۲۳۶. «راهی میان ترجمه و تفسیر»، کمال الدین غراب، پژوهش های قرآنی، شماره ۱۳ و ۱۴، ۱۳۷۷ ش.
۲۳۷. «روای ترجمه بی غلط قرآن»، بهاء الدین خرمشاهی، بینات، سال اول، شماره ۳، پایب ۳، ۱۳۷۳ ش.
۲۳۸. «روش ها و سبک های ترجمه قرآن»، محمد علی رضایی اصفهانی، ترجمان وحی، سال هشتم، شماره ۱، پایب ۱۵، ۱۳۸۳ ش.
۲۳۹. «روش ها و سبک های ترجمه متون مقدس با تأکید بر ترجمه قرآن»، محمد علی رضایی اصفهانی، یادگارنامه فیض الاسلام، ص ۲۱۷.
۲۴۰. «روش های ترجمه و توصیف زبان شناختی آنها - مبتنی بر ترجمه قرآن کریم»، حیدر قلی زاده، بینات، سال یازدهم، شماره ۳، پایب ۴۳، ۱۳۸۳ ش.
۲۴۱. «روش های ترجمه و تطبیق آنها بر ترجمه های قرآن کریم»، حیدر قلی زاده، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، سال سی و پنجم، شماره ۱، ۲ و ۱، پایب ۱۳۶ و ۱۳۷، ۱۳۸۱ ش.
۲۴۲. «زبان ترجمه در ترجمه تفسیر طبری و برخی برابری های فارسی کلمات قرآنی آن»، محمد جاوید صباغیان، مجله دانشکده ادبیات مشهد، سال بیست و دوم، ۱۳۶۸ ش. نیز: یادنامه طبری، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۹ ش.
۲۴۳. «زبان حقیقت و حقیقت زبان، آداب نقد ترجمه قرآن»، کامران فانی، سلام، سال ششم، شماره ۱۴۷۷، ۲۸ تیر ۱۳۷۵ ش.
۲۴۴. «زبان معانی القرآن»، محمد باقر بهبودی، مترجم، سال سوم، شماره ۱۱ و ۱۲، ۱۳۷۲ ش.
۲۴۵. «سبکی نوین در ترجمه قرآن»، به انگیزه تجدید چاپ ترجمه قرآن دکتر امامی - گفتگو»، دکتر ابوالقاسم امامی، همشهری، سال هفتم، شماره ۱۷۳۱، ۱۰ دی ۱۳۷۷ ش. نیز: قسمت دوم این گفتگو در شماره ۱۷۳۳ درج شده است.
۲۴۶. «سخنی چند درباره ترجمه قرآن کریم»، سید جلال الدین مجتوبی، بینات، سال دوم، شماره ۳، پایب ۷، مرجع شناسی، ترجمه و...

۱۳۷۱۷

۲۲۷. «سخنی در باب ترجمه قرآن»، سالار منافعی اناری، مترجم: غلامرضا عباسیان، سلام، سال سوم، شماره ۶۱۹، ۲۴ تیر ۱۳۷۲ ش، و نیز: قسمت پایانی این مقاله در شماره ۶۲۲ درج شده است.
۲۲۸. «سخنی درباره ترجمه آقای خرمشاهی»، سید محمد مصمصامی، بینات، سال پنجم، شماره ۳، پیاپی ۱۹، ۱۳۷۷ ش.
۲۴۹. «سقطات از ترجمه قرآن مجید ترجمه دانشمند گرامی آقای پاینده»، غلامرضا طاهر، پشما، سال چهاردهم، شماره ۹، ۱۳۴۰ ش.
۲۵۰. «سیاست ترجمه متون دینی و ضرورت یک بازنگری»، جو یا جهانبخش، فرهنگ اصفهان، پیاپی ۱۶، ص ۴۸.
۲۵۱. «سیری در ترجمه های فارسی قرآن»، حسن پویا، سروش، سال هجدهم، شماره ۸۲۲، ۶ بهمن ۱۳۷۵ ش.
۲۵۲. «سیری در ترجمه های قرآن»، مریم میر شمسی، همشهری، سال اول، شماره ۲۰۰، ۱۳ شهریور ۱۳۷۲ ش.
۲۵۳. «شرحی بر تاریخ ترجمه از عربی به فارسی - ترجمه های قرآن» آذرتاش آذرنوش، سروش، سال نوزدهم، شماره ۸۷۵، ۱۳۷۶ ش.
۲۵۴. «شکوه و زیبایی در ترجمه قرآن دهلوی»، مسعود انصاری، بینات، سال سوم، شماره ۴، پیاپی ۱۲، ۱۳۷۵ ش.
۲۵۵. «شماره راهنمایی می کنیم»، محمدحسین روحانی، بینات، سال سوم، شماره ۲، پیاپی ۱۰، ۱۳۷۵ ش.
۲۵۶. «شیوه ای جدید در ترجمه قرآن کریم»، مسوی گرهاردی، بی نام، کتاب ماه دین، سال هشتم، شماره ۷ و ۸، پیاپی ۹۱ و ۹۲، ۱۳۸۴ ش.
۲۵۷. «ضرورت آموزش درک و فهم معنای آیات قرآن کریم»، مسعود وکیل، کتاب ماه دین، سال اول، شماره ۶ و ۷، ۱۳۷۷ ش.
۲۵۸. «ضرورت به کارگیری باورهای صحیح در ترجمه قرآن»، مصطفی کریمی، معرفت، شماره ۸۳.
۲۵۹. «ضرورت تحولی فراگیر در ترجمه قرآن کریم»، سید عبدالوهاب طالقانی، ترجمان وحی، سال نهم، شماره ۱، پیاپی ۱۷، ۱۳۸۴ ش.
۲۶۰. «ضرورت ترجمه قرآن کریم - گفتگو»، حسین استادولی، همشهری، سال سوم، شماره ۸۲۳، ۱۱ تیر ۱۳۷۴ ش.
۲۶۱. «ضرورت ترجمه ای آکادمیک از قرآن»، احمد احمدی، بینات، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۳ ش.
۲۶۲. «ضرورت شناخت وجوه و نظایر در ترجمه قرآن کریم»، یعقوب جعفری، ترجمان وحی، سال دوم،

۷۱۸

۲۶۳. «ضرورت های ترجمه دسته جمعی قرآن مجید»، بهاء الدین خرمشاهی، همشهری، سال چهارم، شماره ۹۲، ۱۰ اسفند ۱۳۷۴ ش.
۲۶۴. «لیقه بندی نقد های نوشته شده بر ترجمه های فارسی قرآن کریم»، هادی حجت، ترجمان وحی، سال چهارم، شماره ۲، پیاپی ۸، ۱۳۷۹ ش.
۲۶۵. «طرح ترجمه جمعی قرآن مجید»، مرکز ترجمه، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۶ ش.
۲۶۶. «طرح ترجمه دستجمعی قرآن مجید»، بهاء الدین خرمشاهی، فصلنامه حوزه و دانشگاه، سال دوم، شماره ۵، ۱۳۷۴ ش، نیز: در خاطره شط، تهران، جاویدان، ۱۳۷۶ ش.
۲۶۷. «طرح کتابشناسی جهانی ترجمه های قرآن کریم در سه مرحله»، بی نام، ترجمان وحی، سال دوم، شماره ۳، ۱۳۷۷ ش.
۲۶۸. «عروس حضرت قرآن نقاب آنگه براندازد»، اصغر ارشاد سربابی، آینه پژوهش، سال پنجم، شماره ۲۶، ۱۳۷۳ ش.
۲۶۹. «فتوای ابوحنیفه آغازگر ترجمه های گوناگون قرآن به پارسی»، محمد حسین ساکت، فرا راه، شماره ۱.
۲۷۰. «فرهنگ ترجمه و قصه های قرآن»، سید علی ملکوتی، آینه پژوهش، سال نهم، شماره ۵۰، ۱۳۷۷ ش.
۲۷۱. «فهرست مقالات فارسی ترجمه قرآن کریم»، هادی حجت، ترجمان وحی، سال سوم، شماره ۱، پیاپی ۵، ۱۳۷۸ ش.
۲۷۲. «فهرست نگاری ترجمه های قرآن کریم و دیگر متون مقدس»، علی صدراپی خوبی، یادگارنامه فیض الاسلام، ص ۴۲۹.
۲۷۳. «فهم یا تفهیم؟ فارسی نویسی، ضرورتی بایسته در ترجمه کلام وحی»، مجید صالحی، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۲، پیاپی ۲، ۱۳۷۶ ش.
۲۷۴. «قرآن به صد زبان»، محمد حمید الله حیدرآبادی، مترجم: سید هادی خسروشاهی، مکتب اسلام، سال هفتم، شماره ۸، ۱۳۴۵ ش.
۲۷۵. «قرآن پارسی نمونه ای از یک آفرینش هنری در برگردان قرآن کریم»، محمد حسین روحانی، همشهری، سال دوم، شماره ۳۹۹، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۷۳ ش.
۲۷۶. «قرآن ترجمه پذیر نیست»، مسعود انصاری، گلستان قرآن، سال چهارم، شماره ۱۰۶، پیاپی ۱۵۰، ۱۳۸۰ ش.
۲۷۷. «قرآن ترجمه ناپذیر است»، بی نام، رسالت، سال سیزدهم، شماره ۳۶۲۲، ۲۹ تیرماه ۱۳۷۷ ش.

۷۱۹

۲۷۸. «قرآن ترجمه یا برداشت - گفتگو -»، محمد نقدی و دیگران، کیهان فرهنگی، سال چهاردهم، شماره ۱۳۸، ۱۳۷۶ ش.
۲۷۹. «قرآن در افق زبان پارسی - گفتگو -»، ابوالقاسم امامی، همشهری، سال سوم، شماره ۷۶۲، شهریور ۱۳۷۴ ش. نیز: قسمت دوم این گفتگو در شماره ۷۶۳ درج شده است.
۲۸۰. «قرآن در ننگهای قافیه! - نقدی بر ترجمه منظوم قرآن کریم -»، رضا ایراندوست بربیزی، مجموعه مقالات سومین کنفرانس بررسی مسائل ترجمه (دانشگاه تبریز)، ص ۷۰، کوشش: کاظم لطفی پورساعادی، تبریز، دانشگاه تبریز، ۱۳۷۸، ش.
۲۸۱. «قرآن را نمی توان با حفظ اعجاز لفظی آن ترجمه کرد»، محبوبه زمانی، گلستان قرآن، سال چهارم، شماره ۱۱۱، پیاپی ۱۵۵، ۱۳۸۰ ش.
۲۸۲. «قرآن کریم و ترجمه های آن»، مجید صالحی، اطلاعات، شماره ۱۹۲۹۶، ۱۵ فروردین ۱۳۷۰ ش.
۲۸۳. «قرآن کریم: ترجمه ای شاعرانه از متنی عربی»، فضل الله نیک آئین، اسکوکو (آمریکا)، بنگاه آخرین کتاب آسمانی، چاپ اول، م ۲۰۰۰، ص ۱۰۸۴.
۲۸۴. «قرآن مجید ترجمه یا تحریف»، کاظم کریمی، نور علم، شماره ۴۱، ۱۳۷۰ ش.
۲۸۵. «قرآن ناطق و برگردان آیات»، نادعلی عاشوری تلوکی، بینات، سال پنجم، شماره ۱، پیاپی ۱۷، ۱۳۷۷ ش.
۲۸۶. «قرآن و ترجمه های نو»، بی نام، همشهری (ویژه قدر و قرآن)، ۱ اسفند ۱۳۷۳ ش.
۲۸۷. «قرآن، ترجمه پذیری یا ترجمه ناپذیری - گفتگو -»، مجید صالحی، ایران، سال سوم، شماره ۸۰۲، ۱۲ آبان ۱۳۷۶ ش.
۲۸۸. «قرآن می تواند اندکی شاعرانه تر ترجمه شود - گفتگو -»، علی موسوی گرمارودی، گلستان قرآن، سال سوم، شماره ۱۸، پیاپی ۶۲، ۱۳۷۹ ش.
۲۸۹. «کار ترجمه را نمی توان ارزش گذاری کرد - گفتگو -»، سید محمد علی اباززی، گلستان قرآن، سال سوم، شماره ۵۵، پیاپی ۹۹، ۱۳۷۹ ش.
۲۹۰. «کاربرد رایانه در ترجمه قرآن کریم»، ناصر نعمت بخش، بینات، سال دوم، ش ۲، پیاپی ۱۸، ۱۳۷۷ ش.
۲۹۱. «کاستی هایی چند در ترجمه آیات، نقدی بر ترجمه قرآن اثر استاد بهاء الدین خرمشاهی»، امین خرمشاهی، اطلاعات، شماره ۲۰۹۹۶، ۴ اسفند ۱۳۷۵ ش.
۲۹۲. «کاستی هایی چند در نقد ترجمه قرآن مجید»، بهاء الدین خرمشاهی، اطلاعات، شماره ۲۱۰۱۳، ۲۵ اسفند ۱۳۷۵ ش. نیز: در خاطره شط، تهران، جاویدان، ۱۳۷۶ ش.
۲۹۳. «کتاب شناسی ترجمه های فارسی قرآن کریم»، محمد تقی اجاقی فقیهی، صحیفه مبین، شماره ۵،

۱۳۷۵ ش.

۲۹۴. «کتاب شناسی جهانی نسخه های خطی و ترجمه های قرآن مجید»، مصطفی نجات سفرچی اوغلو، ترجمان وحی، سال پنجم، شماره ۲، پیاپی ۱۰، ۱۳۸۰ ش.
۲۹۵. «کتاب های آسمانی، ترجمه، تفسیر، ... - گفتگو -»، محمد هادی معرفت، کیهان فرهنگی، سال دهم، شماره ۱۰۷، ۱۳۷۲ ش.
۲۹۶. «کتابشناسی ترجمه های قرآن به زبان فارسی»، بی نام، اطلاعات، شماره ۲۱۲۴۸، ۱۸ دی ۱۳۷۶ ش.
۲۹۷. «کلام، ساخت و تفسیر در ترجمه قرآن به قلم حسین عبدالرؤف»، بی نام، ترجمان وحی، سال هفتم، شماره ۲، پیاپی ۱۴، ۱۳۸۲ ش.
۲۹۸. «کلمات دری در ترجمه های قرآن عظیم»، غلامرضا مایل هروی، آریانا، سال بیست و نهم، شماره ۴، ۱۳۵۰ ش.
۲۹۹. «گزارشی از تدوین فهرستگان نسخه های خطی ترجمه های فارسی قرآن کریم»، علی صدراپی خوبی، ترجمان وحی، سال چهارم، شماره ۲، پیاپی ۸، ۱۳۷۹ ش.
۳۰۰. «گزارشی از نقد ترجمه های فارسی قرآن»، مهدی اکبر زاده، بینات، سال دوازدهم، شماره ۲، پیاپی ۴۶، ۱۳۸۳ ش.
۳۰۱. «گزاره مهاشوب»، محمد حسین روحانی، کیهان فرهنگی، سال نهم، شماره ۸۹، ۱۳۷۱ ش.
۳۰۲. «گفتگو درباره ترجمه قرآن»، محمد علی مهدوی راد و دیگران، سلام، سال ششم، شماره ۱۵۲۴، ۲۲ شهریور ۱۳۷۵ ش.
۳۰۳. «گلگشتی در بوستان ترجمه های معاصر قرآن کریم»، محمد دشتی، کتاب ماه دین، سال اول، شماره ۳، ۱۳۷۶ ش. و نیز: اطلاعات، شماره ۲۱۲۹۲، ۱۴ اسفند ۱۳۷۶ ش.
۳۰۴. «گنجینه ای در دل تاریخ، مروری بر ترجمه های کهن فارسی از کلام الله مجید»، بی نام، گلستان قرآن، سال سوم، شماره ۲۳، پیاپی ۶۷، ۱۳۷۹ ش.
۳۰۵. «گویش سیستانی در ترجمه قرآن قدس»، جواد محمد خمک، آینده، سال هجدهم، شماره ۱-۶، ۱۳۷۱ ش.
۳۰۶. «لزوم رعایت مبانی کلامی در ترجمه قرآن مجید»، یعقوب جعفری، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۶ ش.
۳۰۷. «لزوم همه فهم بودن ترجمه قرآن کریم - گفتگو -»، علی موسوی گرمارودی، گلستان قرآن، سال ششم، شماره ۱۵۷، ۱۳۸۲ ش.

۳۰۸. «تفسیر گام‌های ترجمه قرآن کریم»، حسین استادولی، بینات، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۳ ش، نیز قسمت‌های بعدی این مقاله در شماره‌های پیاپی ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، آمده است.

۳۰۹. «مباحثی در زمینه ترجمه قرآن»، رسول معتمدی، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.

۳۱۰. «مبانی و مادی ترجمه»، تفسیر قرآن از دیدگاه ابوالکلام احمد آزاد، شیخ محمد حسنین، الهیات و حقوق، سال پنجم، شماره ۱۷، ۱۳۸۱ ش.

۳۱۱. «مترجم قرآن باید درک عمیقی از مفاهیم آیات داشته باشد»، سید حیدر جوادی، رسالت، شماره ۳۵۷۹، ۴ خرداد ۱۳۷۷ ش.

۳۱۲. «مترجم قرآن بی‌نیاز از تفاسیر نیست - گفتگو»، مسعود انصاری، گلستان قرآن، سال چهارم، شماره ۸۱، پیاپی ۱۲۵، ۱۳۸۰ ش.

۳۱۳. «مترجمان و لغزش در فهم معنای آن»، مرتضی کرباسی، بینات، سال اول، شماره ۲، پیاپی ۲، ۱۳۷۳ ش.

۳۱۴. «مراعات‌هایی کنید»، محمد حسین روحانی، بینات، سال دوم، شماره ۴، پیاپی ۸، ۱۳۷۴ ش.

۳۱۶. «مربوط به مناظره در باب ترجمه قرآن»، بهاء الدین خرمشاهی، سلام، سال ششم، شماره ۱۵۴۲، ۱۲ مهر ۱۳۷۵ ش. نیز با عنوان «برای ثبت در تاریخ اندیشه مربوط به مناظره در باب ترجمه قرآن»، در خاطره شفق: تهران، جاویدان، ۱۳۷۶ ش.

۳۱۸. «مروری بر معانی القرآن». مسعود مهدوی، پژوهش‌های قرآنی، شماره ۱، ۱۳۷۴ ش.

۳۱۹. «مشکل ترجمه قرآن»، عبدالکریم بی‌آزار شیرازی، مجموعه سخنرانیها و مقالات اولین کنفرانس تحقیقاتی علوم و مفاهیم قرآن، ج ۱، ص ۱۲۶.

۳۲۰. «مشکلات ترجمه الفاظ قرآنی»، ابراهیم انیس، مترجم: سید حسین سیدی، مترجم، سال دوم، شماره ۵، ۱۳۷۱ ش.

۳۲۱. «معمای و نقد ترجمه تفسیری فیض الاسلام از قرآن کریم»، محمد علی کوشا، ترجمان وحی، سال هفتم، شماره ۲، پیاپی ۱۴، ۱۳۸۲ ش.

۳۲۲. «معرفی و نقد ترجمه تفسیری قرآن از دکتر مصطفی خرم دل»، محمد علی کوشا، ترجمان وحی، سال پنجم، شماره ۲، پیاپی ۱۰، ۱۳۸۰ ش. بخش دوم این مقاله در پیاپی ۱۱ نشر یافته است.

۳۲۳. «معرفی و نقد ترجمه تفسیری سید علی نقی فیض الاسلام از قرآن کریم»، محمد علی کوشا، یادنامه فیض الاسلام، ص ۳۱.

۳۲۴. «مقایسه ترجمه آیات در دو تفسیر ابوالفتح رازی و ترجمه تفسیر طبری»، محمد مهدی ناصح، مشکوه، پیاپی ۲۸، ۱۳۶۹ ش.

۳۲۵. «مقایسه ده ترجمه از قرآن کریم»، مصطفی رضایی آملی، بینات، سال هشتم، شماره ۲، پیاپی ۳۰، ۱۳۸۰ ش.

۳۲۶. «مقدمات ترجمه قرآن»، سعید رضوی، همشهری، سال پنجم، شماره ۱۲۲۲، ۱۶ فروردین ۱۳۷۶ ش. قسمت دوم این مقاله در شماره بعدی درج شده است.

۳۲۷. «مقدمه‌ای بر ترجمه‌های قرآن و قرآن‌های مترجم»، حسین حائری کرمانی، مشکوه، پیاپی ۲۷، ۱۳۷۲ ش. نیز: گلستان قرآن، سال چهارم، شماره ۱۰۵، پیاپی ۱۴۹، ۱۳۸۰ ش.

۳۲۸. «مقدمه بر ترجمه قرآن»، ریچارد بل، بازنگری و بازنگاری: مونگمیری وات، مترجم: بهاء الدین خرمشاهی، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۶ ش، این مقاله در ده بخش به صورت تسلسل در شماره‌های بعدی همین نشریه آمده است.

۳۲۹. «مقدمه‌ای بر اصول ترجمه تفهیمی قرآن کریم»، محمد امین الخضری، مترجم: محمد هادی مؤذن جامی، آیات، سال اول، شماره ۸، ۱۳۷۶ ش. بخش‌های بعدی این مقاله در شماره‌های ۹ و ۱۰ و ۱۲ نشر یافته است.

۳۳۰. «ملاک‌ها و معیارهای تحقیق و ترجمه قرآن - گفتگو»، ابوالقاسم گرجی، گلستان قرآن، سال هفتم، پیاپی ۱۸۹، ۱۳۸۳ ش.

۳۳۱. «من به این نتیجه رسیدم که قرآن مافوق ترجمه است»، آربری آرتور، مترجم: محمد جواد سهلانی، مکتب اسلام، سال نهم، شماره ۵، ۱۳۴۷ ش.

۳۳۲. «نثر معیار در ترجمه قرآن کریم»، بهاء الدین خرمشاهی، بینات، سال سوم، شماره ۴، پیاپی ۱۲، ۱۳۷۵ ش.

۳۳۳. «نخستین شرط ترجمه قرآن کریم به زبان‌های مختلف جهان»، ابوالقاسم امامی، ترجمان وحی، سال دوم، شماره ۴، پیاپی ۴، ۱۳۷۷ ش.

۳۳۴. «نظری به ترجمه جدید از قرآن مجید»، سید محمد محیط طباطبایی، آینده، سال ششم، شماره ۹-۱۲، ۱۳۵۹ ش.

۳۳۵. «نقد بر نقد درباره آیه کریمه - و ان کان مکرم لتزول منه الجبال»، یعقوب جعفری، ترجمان وحی، سال هفتم، شماره ۱، پیاپی ۱۳، ۱۳۸۲ ش.

۳۳۶. «نقد ترجمه تحت اللفظی قرآن»، عباس برومند اعلم، بینات، سال یازدهم، شماره ۱، پیاپی ۴۱، ۱۳۸۳ ش.

۳۳۷. «نقد ترجمه قرآن ابوالقاسم پاینده»، مرتضی مطهری، بینات، سال سوم، شماره ۴، پیاپی ۱۲، ۱۳۷۵ ش. نیز: یغما، سال یازدهم، شماره ۲، ۱۳۳۷ ش.

۳۳۸. «نقد ترجمه‌ای از قرآن»، علی احمد ناصح، صحیفه مبین، دوره دوم، شماره ۱، ۱۳۷۸ ش.

۳۵۴. نقدی بر ترجمه خانم دکتر صفار زاده از قرآن مجید، مسعود انصاری، ترجمان وحی، سال ششم، شماره ۱، پیاپی ۱۱، ۱۳۸۱ ش.
۳۵۵. نقادی بر ترجمه و تفسیر سوره ابلاب، کمال الدین غراب، پژوهش های قرآنی، شماره ۱۵، ۱۶.
۳۵۶. نقادی بر ترجمه های سوره نصر، مهدی ستار زاده، بینات، سال نهم، شماره ۴، پیاپی ۳۶، ۱۳۸۱ ش.
۳۵۷. نقدی کوتاه بر ترجمه قرآن، مصطفی موسوی، کیان، سال ششم، شماره ۳۱، ۱۳۷۵ ش.
۳۵۸. نقش جنسیت زبانی در ترجمه های تفاسیر قرآن، شهره شاهسوندی، بینات، سال پازدهم، شماره ۲، پیاپی ۲۲، ۱۳۸۳ ش.
۳۵۹. نقش دانش های مترجم در ترجمه قرآن، محمد علی رضایی اصفهانی، ترجمان وحی، سال ششم، شماره ۲، پیاپی ۱۲، ۱۳۸۱ ش.
۳۶۰. نکات قرآنی، بهاء الدین خرمشاهی، بینات، سال دوم، شماره ۲، پیاپی ۶، ۱۳۷۴ ش.
- قبست های بعدی این مقاله در شماره های بعدی نشر یافته است.
۳۶۱. نکاتی چند از دقت مترجمان قرآن مجید، محمد مهدی رکنی، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، سال چهاردهم، شماره ۲، ۱۳۵۷ ش.
۳۶۲. نکاتی درباره ترجمه قرآن کریم فولادوند، عباس مرادی، بینات، سال هفتم، شماره ۳، پیاپی ۲۷، ۱۳۷۹ ش.
۳۶۳. نکاتی دیگر از یک ترجمه، عباس یزدانی، صحیفه مبین، شماره ۹ و ۱۰، ۱۳۷۵ ش.
۳۶۴. نکته ای بر نکات، عباس یزدانی، بینات، سال سوم، شماره ۱، پیاپی ۹، ۱۳۷۵ ش.
۳۶۵. نگاه و نقدی بر ترجمه های آهنگین و منظوم قرآن، محمد حسن زمانی، ترجمان وحی، سال چهارم، شماره ۲، پیاپی ۸، ۱۳۷۹ ش.
۳۶۶. نگاهی به برخی ترجمه های قرآن کریم، سید مجتبی مجاهدیان، بینات، سال هفتم، شماره ۳، پیاپی ۲۷، ۱۳۷۹ ش.
۳۶۷. نگاهی به تازه ترین ترجمه فارسی قرآن کریم از دکتر صادقی تهرانی، علی اکبر طاهری، ترجمان وحی، سال هشتم، شماره ۱، پیاپی ۱۵، ۱۳۸۳ ش. بخش دوم و سوم این مقاله در پیاپی ۱۶ و ۱۷ همین نشریه آمده است.
۳۶۸. نگاهی به تازه ترین ترجمه فارسی قرآن کریم از دکتر صادقی تهرانی، علی اکبر طاهری، ترجمان وحی، سال هشتم، شماره ۱، پیاپی ۱۵، ۱۳۸۳ ش.
۳۶۹. نگاهی به ترجمه ابوالفتح رازی در تفسیر روض الجنان، محمد مهیار، نامه پارسی، سال چهارم، شماره ۱، ۱۳۷۸ ش.

۳۳۹. نقد ترجمه های معروف قرآن به زبان فارسی، سید عبدالوهاب طالقانی، کیهان اندیشه، پیاپی ۲۸، ۱۳۶۸ ش.
۳۴۰. نقد قول با قائل، مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، بینات، سال پنجم، شماره ۲، پیاپی ۱۸، ۱۳۷۷ ش.
۳۴۱. نقد بررسی ادبیات و فقه در معنی بیت ترجمه قرآن، ناصر رفیعی، معرفت، سال دهم، شماره ۹، پیاپی ۲۸، ۱۳۸۰ ش.
۳۴۲. نقد بررسی ترجمه شاه ولی الله دهلوی، سید عبدالوهاب طالقانی، ترجمان وحی، سال دهم، شماره ۳، پیاپی ۳، ۱۳۷۷ ش.
۳۴۳. نقد و بررسی ترجمه قرآن کریم، مرتضی کریمی نیا، بینات، سال سوم، شماره ۱، پیاپی ۹، ۱۳۷۵ ش. نیز قسمت دوم این نقد در پیاپی ۱۱ درج شده است.
۳۴۴. نقد و بررسی هجده برگردان سوره مسد، نظام علی ایزدی، بینات، سال نهم، شماره ۴، پیاپی ۳۶، ۱۳۸۱ ش.
۳۴۵. نقد پاسخ درباره لغزش های ترجمه قرآن کریم، حسین استاد ولی و دیگران، بینات، سال دوم، شماره ۳، پیاپی ۷، ۱۳۷۴ ش.
۳۴۶. نقد و نظر درباره عبارت قرآنی - و ان کان مکرم لیزول منه الجبال -، بهاء الدین خرمشاهی، ترجمان وحی، سال ششم، شماره ۲، پیاپی ۱۲، ۱۳۸۱ ش.
۳۴۷. نقد ها را بود آیا که عیاری گیرند؟، بهاء الدین خرمشاهی، بینات، سال چهارم، ش ۱، پیاپی ۱۳، ۱۳۷۶ ش.
۳۴۸. نقدی بر ترجمه ابوالقاسم امامی از قرآن کریم، محمد علی کوشا، وقف، میراث جاویدان، سال دوم، شماره ۲، پیاپی ۶، ۱۳۷۳ ش.
۳۴۹. نقدی بر ترجمه ابوالقاسم پاینده از قرآن، سید محمد فرزنان، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۳ ش.
۳۵۰. نقدی بر ترجمه آقای بهاء الدین خرمشاهی از قرآن کریم، محمد علی کوشا وقف میراث جاویدان، سال پنجم، شماره ۱، پیاپی ۱۷، ۱۳۷۶ ش. قسمت دوم این نقد در شماره بعدی آمده است.
۳۵۱. نقدی بر ترجمه آقای عبدالمحمد آیتی از قرآن کریم، محمد علی کوشا، وقف، میراث جاویدان، سال چهارم، شماره ۱، پیاپی ۱۳، ۱۳۷۵ ش.
۳۵۲. نقدی بر ترجمه تفسیر طبری، علی روافی، سیمغ، شماره ۱، ۱۳۵۱ ش.
۳۵۳. نقدی بر ترجمه جدید قرآن، ترجمه خرمشاهی، محمد علی رضایی کرمانی، پژوهش های قرآنی، شماره ۵، ۱۳۷۵ ش.

۳۷۰. «نگاهی به ترجمه سوره توبه»، مسعود انصاری، بیات، سال سوم، شماره ۴، پیاپی ۱۲، ۱۳۷۵ ش.

۳۷۱. «نگاهی به ترجمه سوره حمد و بقره در ترجمه استاد فولادوند»، محمد علی سلطانی، بیات، سال دوم، شماره ۱، پیاپی ۵، ۱۳۷۴ ش.

۳۷۲. «نگاهی به ترجمه قرآن استاد جلال الدین فارسی»، رضا رضایی، پژوهش‌های قرآنی، شماره ۱، ۱۳۷۲ ش.

۳۷۳. «نگاهی به ترجمه قرآن کریم»، علیرضا ذکاوتی قراگزلو، نشر دانش، سال نهم، شماره ۵، ۱۳۶۸ ش.

۳۷۴. «نگاهی به ترجمه قرآن کریم محمد مهدی فولادوند»، مرتضی کرباسی، فصلنامه حوزه و دانشگاه، سال اول، شماره ۳، ۱۳۷۴ ش.

۳۷۵. «نگاهی به ترجمه محمد مهدی فولادوند از قرآن مجید»، رضا رستمی زاده، فصلنامه تحقیقات علوم قرآن و حدیث، سال اول، شماره ۱، ۱۳۸۳ ش.

۳۷۶. «نگاهی به قرآن کریم ترجمه ابوالفتح رازی و مقایسه‌ای با ترجمه تفسیر طبری و ترجمه‌ای کهن»، حسین نماولفی، آینه پژوهش، سال سیزدهم، شماره سوم، ۱۳۸۱ ش.

۳۷۷. «نگاهی به مقاله - مرادنامه‌ی فرمائید -»، سید محسن صالح، بیات، سال سوم، شماره ۱، پیاپی ۹، ۱۳۷۵ ش.

۳۷۸. «نگاهی چند از دقت مترجمان قرآن مجید»، محمد مهدی رکنی، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد، سال چهاردهم، شماره ۲، ۱۳۵۷ ش.

۳۷۹. «نگاهی دیگر به ترجمه قرآن استاد فولادوند»، مجید فلاح پور، فصلنامه مصباح، سال یازدهم، شماره ۴۳، ۱۳۸۱ ش.

۳۸۰. «نگاهی دیگر به توضیحات و ترجمه قرآن کریم، از بهاء الدین خرمشاهی»، محمد حسین خزاعی، مشکوة، شماره ۵۲ و ۵۵، ۱۳۷۶ ش.

۳۸۱. «نگاهی گلدابه ترجمه قرآن مصطفی رحماندوست»، احمد امانی، گلستان قرآن، سال هفتم، شماره ۱۸۱، ۱۳۸۳ ش.

۳۸۲. «نگاهی گذرا به ترجمه متون مقدس و ترجمه‌های قرآن»، حسن رضایی باغ بیدی، معارف، دوره بیست و یکم، شماره ۱، پیاپی ۶۱، ۱۳۸۴ ش.

۳۸۳. «نگاهی گذرا به ترجمه‌های قرآنی»، علی اکبر مهدی پور، گلستان قرآن، سال سوم، شماره ۳۸، پیاپی ۱۲، ۱۳۷۹ ش.

۳۸۴. «نگرشی بر سبب ترجمه قرآن به زبان فارسی»، محمد رضا انصاری، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۶ ش.

۲۷۲۶

۳۸۵. «نگرشی به ترجمه دکتر ابوالقاسم امامی از قرآن کریم»، سید عبدالوهاب طالقانی، وقف، میراث جاویدان، سال ششم، شماره ۲، پیاپی ۲۲، ۱۳۷۷ ش.

۳۸۶. «نگرشی به ترجمه قرآن استاد آیتی»، سیدحیدر علوی نژاد، پژوهش‌های قرآنی، شماره ۱، ۱۳۷۴ ش.

۳۸۷. «نمایه سازی ترجمه و تفسیر متون دینی»، محمد مرادی، یادگارنامه فیض الاسلام، ص ۴۶۳.

۳۸۸. «نمونه‌ای از ترجمه قرآن»، بی‌نام، مترجم، سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.

۳۸۹. «نیاز به روش علمی در ترجمه قرآن کریم - گفتگو -»، کریستیان بونو (یحیی علوی)، گلستان قرآن، سال ششم، پیاپی ۱۶۰، ۱۳۸۲ ش.

۳۹۰. «واژه‌گزینی در ترجمه متون مقدس بویژه قرآن مجید»، غلامعلی همایی، یادگارنامه فیض الاسلام، ص ۶۲۳.

۳۹۱. «ویژگی‌های ترجمه قرآن در تفسیر کشف الاسرار»، محمد مهدی رکنی، مترجم: سال سوم، شماره ۱۰، ۱۳۷۲ ش.

۳۹۲. «هر ترجمه فکری جدید است»، الکساندر واسلینوف، گلستان قرآن، سال سوم، شماره ۵۲، پیاپی ۹۶، ۱۳۷۹ ش.

۳۹۳. «هزار و صد سال ترجمه مکتوب و مدون - گفتگو -»، بهاء الدین خرمشاهی، همشهری، سال چهارم، شماره ۹۶۱، ۱۳ اردیبهشت ۱۳۷۵ ش.

۳۹۴. «هم شبنم هم دریا»، علی موسوی گرمارودی، گلچرخ، شماره ۱۳، ۱۳۷۵ ش، نیز: سلام، سال پنجم، شماره ۱۴۲۹، ۲۷ اردیبهشت ۱۳۷۵ ش.

۳۹۵. «یکسانی و هماهنگی ترجمه قرآن»، مرتضی کریمی نیا، ترجمان وحی، سال اول، شماره ۱، پیاپی ۱، ۱۳۷۶ ش.

ت: مقالات عربی

۳۹۶. «احکام ترجمه القرآن الکریم و تاریخها»، عبداللطیف الطیبی، معجم الدراسات القرآنیة قسم المقالات للرفاعی، ص ۲۲۷.

۳۹۷. «استحالة ترجمة القرآن الکریم»، احمد عزالدین خلف الله، معجم الدراسات القرآنیة قسم المقالات للرفاعی، ص ۲۲۷.

۳۹۸. «استدراکات علی مقال احکام ترجمه القرآن و تاریخها»، محمد حمیدالله، معجم الدراسات القرآنیة قسم المقالات للرفاعی، ص ۲۲۷.

۳۹۹. «اشکالیة نقل المعنی فی ترجمات القرآن الکریم»، عبدالنسی ذاکر، معجم الدراسات القرآنیة قسم المقالات للرفاعی، ص ۲۲۷.

۳۲۹ ۲۷۲۷

المقالات للرفاعي، ص ٢٢٧.

٢٠٠. «الأداة العامة على جواز ترجمة معاني القرآن»، محمد فرياد وجدي، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٢٧.

٢٠١. «الترجمات، الدراسات الأجنبية القرآنية»، علي شواخ اسحاق، معجم الدراسات القرآنية للشهخ، ج ٢، ص ٧.

٢٠٢. «الرابطة»، ترجمة معاني القرآن الكريم: يهودى يترجم القرآن الكريم ويعرف بعض معانيه، علاء الدين خروقة، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٥.

٢٠٣. «السياسة و ترجمة القرآن بين المراعى و الظواهرى و اتاتورك»، محمد احمد السباطى، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٥.

٢٠٤. «الضبط البيولوجرافى فى ترجمات معانى القرآن الكريم»، منور احمد انيس، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٦.

٢٠٥. «القرآن و الترجمة»، عبدالرحيم محمد على النجفى، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٧.

٢٠٦. «القرآن الكريم باللغات الاجنبية، دعوة للحذر و الانتباه فى ترجمة معانى القرآن الكريم»، عبدالله العسمرى، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٦.

٢٠٧. «القرآن الكريم فى اللغات الاجنبية»، عماد سلمان، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٦.

٢٠٨. «القرآن الكريم و ترجمته للغات الاخرى»، عبدالله عبدالمجيد السنوى، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٧.

٢٠٩. «القرآن الكريم هو المنطق للفكر الاسلامى و اهم دوافع الاستشراق»، محمد ابودومة، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٧.

٢١٠. «الفصد من ترجمة معانى القرآن الكريم و الترجمات المغرضة»، خالد ارن، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٧.

٢١١. «الندوة العالمية حول ترجمات معانى القرآن الكريم...»، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٩.

٢١٢. «انتشار ترجمات معانى القرآن فى مشرق العالم و مغربه»، احمد ابو الفضل عوض الله، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٢٧.

٢١٣. «بحث فى ترجمات القرآن الكريم و احكامها»، علماسى الازهر، مجلة الازهر، ج ٧، شماره ١،

١٣٥٥ هـ، ١٩٣٦ م.

٢١٤. «بحث فى ترجمة معانى القرآن»، محمد بن الحسن الحنجوى، مجلة الازهر، المجلد السابع، ١٩٧٦ م.

٢١٥. «تاريخ ترجمة القرآن الكريم»، اكمل الدين محمد احسان، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٨.

٢١٦. «تأملات حول افكار خاطئة يروجها المستشرقون من خلال ترجمات خاطئة للقرآن»، موريس بوكاي، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٢٨.

٢١٧. «تراجم القرآن»، صموئيل زويمر، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٢٨.

٢١٨. «تراجم القرآن الاجنبية فى الميزان»، محمد احمد ابراهيم ابوفراخ، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٢٨.

٢١٩. «تراجم القرآن الكريم الى اللغات الاجنبية»، محمد حميد الله، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٢٨.

٢٢٠. «ترجمات معانى القرآن الكريم و مذاهب المنحرفين فى الترجمة و التفسير»، عبدالله عباس الندوى، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٠.

٢٢١. «ترجمات معانى القرآن الكريم: الافكار التقليدية و النقاش المعاصر»، محمود ابوب، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٢٩.

٢٢٢. «ترجمة القرآن»، ... معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.

٢٢٣. «ترجمة القرآن»، حسن مأمون، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.

٢٢٤. «ترجمة القرآن»، عبد القهار داود العانى، مجلة كلية الشريعة، العدد الخامس، ١٣٨٩ هـ، ١٩٦٩ م.

٢٢٥. «ترجمة القرآن»، عبدالله محمود شحاته، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.

٢٢٦. «ترجمة القرآن»، محمد بن محمد الانصارى، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.

٢٢٧. «ترجمة القرآن الكريم»، ... معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.

٢٢٨. «ترجمة القرآن الكريم»، احمد على عبدالله، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.

٢٢٩. «ترجمة القرآن الكريم»، على السيد فايد، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.

٢٣٠. «ترجمة القرآن الكريم»، مجدى عبدالعظيم عثمان، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.

٢٣١. «ترجمة القرآن الكريم بين من يمنعاها و من يوجبها على الامة»، محمد محمد المدنى، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.

٢٣٢. «ترجمة القرآن الكريم، ابعادها الفنية و مشكلاتها البلاغية»، محمد حسين على الصغير، مجلة كلية

شماره ٥٠ و ٢٩ بيضاى

٢٧٢٨

مراجع شناسى ترجمه و...

کتابشناسى

٢٧٢٨

٢٣٠

پيماى سال ١٣٥٥

٢٣٣. «ترجمة القرآن من القديم والحديث»، محمد الدسوقي، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣١.
٢٣٢. «ترجمة القرآن، شرحه، معجمه المفهوس»، رودي ياريت، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.
٢٣٥. «ترجمة القرآن، ما فيها من المغاسد و منافاة الاسلام»، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.
٢٣٦. «ترجمة القرآن و نصوص العلماء»، محمد شلتوت، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.
٢٣٧. «ترجمة مالا يترجم»، أصف على، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.
٢٣٨. «ترجمة معاني القرآن»، احمد مطهر العظمة، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.
٢٣٩. «ترجمة معاني القرآن الكريم»، عبدالكريم جرماتوس، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٢.
٢٤٠. «ترجمة معاني القرآن الكريم بين التأيد والتحريم»، احمد ابوالفضل عوض الله، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٣.
٢٤١. «تفسير القرآن الكريم و ترجمته»، عبدالحكيم طيبي، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٤.
٢٤٢. «تقويم الترجمات لمعاني القرآن الكريم»، عبدالله عباس الندوي، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٤.
٢٤٣. «حوار حول ترجمات معاني القرآن»، عبدالعزيز كامل، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٥.
٢٤٤. «حول بعض الأخطاء النحوية في ترجمة القرآن الكريم»، صالح اقدمير، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٥.
٢٤٥. «حول ترجمة القرآن الكريم»، احمد ابراهيم مهنا، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٥.
٢٤٦. «حول ترجمة القرآن الكريم»، احمد التور، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٥.
٢٤٧. «حول ترجمة معاني القرآن الكريم»، عفاف على شكري، مجلة الشريعة و الدراسات الاسلامية، السنة الخامسة عشرة، العدد الثاني و الاربعون، ١٤٢١ هـ، ٢٠٠٠ م.

٢٤٨. «دور التفسير و الترجمة في الدعوة الاسلامية»، محمد زكي بدوي، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٥.
٢٤٩. «ضرورة ترجمة معاني القرآن الكريم لمن لا يعرف اللغة العربية»، عثمان كيم، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٦.
٢٥٠. «ضوء على ترجمات القرآن الكريم»، هيد الحميد العلوجي، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٦.
٢٥١. «عن ماذا نبحث في ترجمات القرآن الكريم»، ضياء الدين سردار، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٦.
٢٥٢. «فهم القرآن لمن لا ينطق بلغة الضاد»، محمد حميد الله، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٦.
٢٥٣. «قضية ترجمة القرآن بين المعارضة و التأيد»، رمضان عبدالنواب، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٧.
٢٥٤. «قيمة التراجم الاعجمية الموجودة للقرآن»، أ. فيشر، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٧.
٢٥٥. «مشكلات اللغة في ترجمه القرآن الكريم»، سعيد رمضان، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٨.
٢٥٦. «مع العلماء في ترجمة القرآن»، ...، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٩.
٢٥٧. «ملاحظات على ظاهرة ترجمة القرآن»، محمد هادي معرفة، الفكر الاسلامي، السنة الرابعة، العددان الثالث عشر و الرابع عشر.
٢٥٨. «من اغلوطات تراجم القرآن الكريم» محمد ابوفراخ، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٩.
٢٥٩. «موقف الاسلام من ترجمة معاني القرآن الكريم»، محمود بيومي حسن، معجم الدراسات القرآنية قسم المقالات للرفاعي، ص ٢٣٩.